

АМЕРИКАНСЬКА АДМІНІСТРАЦІЯ ДОПОМОГИ

(American Relief Administration, ARA) — неофіційна добровільна благодійницька організація США, утворена для надання гуманітарної допомоги європейським країнам, що потерпіли від 1-ї світової війни. Діяла у 1919–23 під головуванням міністра торгівлі США Г. Гувера. Об'єднувала діяльність благодійних комітетів США. В Україні працювала під час голоду на поч. 20-х рр. Уперше повноваж. представники АРА Л. Гатчинсон і Ф. Голдер прибули до Харкова з пропозицією допомоги у листоп. 1921. 10 січня 1922 було укладено договір між АРА і урядом УСРР, але через заборони ЦК РКП(б) поширювати допомогу голодуючим поза Поволжям АРА розгорнула свою діяльність в Україні лише у травні. До 15 серпня 1922 пайки АРА одержали 848 тис. дітей і 800 тис. дорослих (44 % голодуючих). Щоправда, калорійність цих пайків була невисокою (460 ккал на день). До того ж діяльність АРА була пов'язана зі значними наклад. витратами, які оплачував рад. уряд. Згідно з новим договором, підписаним у жовтні 1922, ці витрати скорочувалися (АРА взяла на себе оплату співробітників, згорнула власні їдальні і почала надавати допомогу через харчовальні пункти ЦК Допгол ВУЦВК), а калорійність у пайках збільшилася (до 660 ккал). До зменшення розмірів допомоги АРА призвів і вихід із її складу більшості організацій, що раніше діяли під її керівництвом. За весь час діяльності АРА видала 180,9 млн пайків, ліків на суму понад 3 млн дол., розподілила 400 тис. продовольчих посилок вартістю 10 дол. кожна та 11 тис. речових — вартістю 20 дол. кожна. У врятуванні голодуючих УСРР АРА зіграла важливу роль.

Рекомендована література

1. Н. Н. Fisher. The famine in Soviet Russia, 1919–1923, the

operations of the American Relief Administration. New York, 1927;

2. Notes: «Excerpts from The famine in Soviet Russia, 1919–1923: the operations of the American Relief Administration». New York, 1927;
3. American Relief Administration. Documents of the American Relief Administration. Russian Operations. 1921–1923: In ten Volumes. Stanford, 1931 [For Ukraine see in particular. Vol. 8, 9]; W. W. Liggett. Why Herbert Hoover hates the Soviet Union. New York, 1938;
4. Н. Н. Fisher. The American Relief Administration in Russia, 1921–1923. New York, 1943;
5. Сташевський Д. М. Експансія США у Європі під виглядом допомоги. 1919–1923. К., 1960;
6. Його ж. Прогрессивные силы США в борьбе за признание советского государства, 1917–1933. К., 1969;
7. В. М. Weissman, M. Benjamin. Herbert Hoover and famine relief to Soviet Russia, 1921–1923. Stanford, 1974;
8. Мовчан О. М. Іноземна допомога голодуючим України в 1921–1923 рр. // УІЖ. 1987. № 10;
9. Гольцев Е. Хотела ли АРА погубить Россию // Честное слово. 1991, 18–25 нояб.;
10. Голод 1921–1923 рр. в Україні: 36. док. і мат. К., 1993;
11. Кульчицький С. В., Мовчан О. М. Невідомі сторінки голоду 1921–1923 рр. К., 1993;
12. Драмарецький Б. Б. Голод 1921–1923 років в Україні. К., 1997;
13. Кульчицький С., Мовчан О. Кризь московські перепони (Іноземна допомога Україні під час голоду 1921–1923 рр.) // ПЧ. 2000. № 9–10.

О. М. Мовчан

Бібліографічний опис:

Американська адміністрація допомоги / О. М. Мовчан // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-43986>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).